

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 19. september 2013 af Østre Landsrets 1. afdeling
(landsdommerne Birgitte Grønberg Juul, Kåre Mønsted og Ann-Britt Belisario (kst.) med
domsmænd).

1. afd. nr. S-1066-13:

Anklagemyndigheden

mod

T

(cpr.nr

(advokat Steen Petersen, besk.)

Retten i Glostrups dom af 4. april 2013 (15-14597/2012) er anket af anklagemyndigheden,
der endeligt har nedlagt påstand om, at dommen ophæves, og sagen hjemvises til byretten.

Tiltalte, T har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Afgørelserne af 6. september 2012 og 18. september 2012 om strafcelle er truffet i medfør
af straffuldbydelseslovens § 67, nr. 7, jf. genstandsbekendtgørelsens § 35, stk. 2, jf. § 2,
stk. 1, nr. 11, og efter afholdelse af disciplinære forhør i Statsfængslet i .
Afgørelserne er ikke påklaget til Kriminalforsorgen. Det fremgår af forhørsprotokollen, at
der endvidere blev truffet afgørelse om, at T skulle politianmeldes for
besiddelsen af mobiltelefonen og usb-nøglen.

Supplerende om retsgrundlaget

Det følger af art. 6, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention blandt andet, at enhver har ret til en retfærdig rettergang for en uafhængig domstol, når der skal træffes afgørelse angående en mod ham rettet anklage for en forbrydelse.

Ifølge straffuldbyrdslovens § 67, stk. 1, nr. 7, kan disciplinærstraf ikendes af institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil, hvis den indsatte overtræder en regel, der er fastsat af justitsministeren, når det i reglen er bestemt, at overtrædelsen kan medføre disciplinærstraf.

Ifølge straffuldbyrdslovens § 70, stk. 1, fastsættes varigheden af strafcelle som disciplinærstraf under hensyn til overtrædelsens art og omfang til et tidsrum af højst 4 uger. Ifølge § 70, stk. 2, anbringes en indsat, der er ikendt strafcelle, i særlig afdeling eller eget opholdsrum eller i et arresthus. Under anbringelsen er den indsatte udelukket fra fællesskab i institutionen.

Udståelse af strafcelle afbryder ikke strafudståelsen, og tiden i stracellen medregnes i straffetiden. Ved beregningen heraf fradrages dog den tid, den indsatte uforskyldt måtte være blevet anbragt i strafcelle, jf. straffuldbyrdslovens § 18, stk. 3.

Af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 5 fra Retsudvalget vedrørende lovforslag nr. L 201, der senere blev vedtaget som lov nr. 527 af 6. juni 2007, fremgår om lovforslagets forhold til artikel 4 i Tillægsprotokol nr. 7 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention blandt andet:

"I den af Europarådet udarbejdede forklarende rapport til den 7. tillægsprotokol er det anført, at artikel 4 ikke er til hinder for, at der både kan rejses en straffesag og en disciplinærsag mod en person for samme forhold. Pkt. 32 i den forklarende rapport har følgende ordlyd:

"32. Article 4, since it only applies to trial and conviction of a person in criminal proceedings, does not prevent him from being made subject, for the act, to action of different character (for example, disciplinary action in the case of an official) as well as to criminal proceedings."

På baggrund heraf finder Justitsministeriet, at man kan anvende både disciplinærretlig og strafferetlig sanktion for den samme lovovertrædelse uden at krænke forbuddet mod dobbeltstraf (ne bis in idem-princippet). Om spørgsmålet om, hvorvidt en disciplinærsag kan have karakter af en straffesag i konventionens forstand, henvises til det nedenfor anførte.

... Efter praksis skal der ved vurderingen af, om en disciplinærsag over for indsatte anses for en straffesag omfattet af artikel 6, bl.a. lægges vægt på intensiteten af den sanktion, som den pågældende risikerer at pådrage sig, jf. *Engel m.fl. mod Holland*, dom af 8. juni 1976, præmis 82.

Med hensyn til intensiteten af den sanktion, som den indsatte risikerer at pådrage sig, fremgår det af lovforslagets punkt 3.1.3, at indsatte i de lukkede fængsler, som findes i besiddelse af en mobiltelefon, i dag normalt bliver ikendt en disciplinærstraf på 5 dages ubetinget strafcelle, og hvis den indsatte på ny bliver fundet i besiddelse af en mobiltelefon inden for de næste 6 måneder, ikendes vedkommende efter praksis normalt en disciplinærstraf på 7 dages ubetinget strafcelle.

Det bemærkes i den forbindelse, at i *Pelle mod Frankrig*, Menneskerettighedskommissionens afgørelse af 10. oktober 1986, fandt Menneskerettighedskommissionen, at artikel 6 ikke var anvendelig i forhold til en afgørelse om ikendelse af 12 dage i strafcelle, da der ikke var tale om nogen yderligere frihedsberøvelse, men snarere en skærpelse af afsoningsformen. Den samme betragtning er lagt til grund af Menneskerettighedskommissionen i *X mod Schweiz*, afgørelse af 9. maj 1977, hvor kommissionen fandt, at en disciplinærstraf på 5 dages isolation og inddragelse af alle udgangstilladelser for den resterende del (i det konkrete tilfælde nogle måneder) af en afsoning ikke udgjorde nogen yderligere frihedsberøvelse og derfor ikke var af særligt indgribende karakter.

På den baggrund er det Justitsministeriets vurdering, af afgørelser om disciplinærstraf for ulovlig besiddelse af mobiltelefon mv. ikke vil være omfattet af anvendelsesområdet for artikel 6 i EMRK, og allerede af den grund vil den foreslåede ordning derfor ikke være i strid med artikel 6."

Af Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 7 fra Retsudvalget vedrørende samme lovforslag fremgår blandt andet:

"Efter praksis skal der ved vurderingen af, om en disciplinærsag over for indsatte anses for en straffesag omfattet af EMRK artikel 6, bl.a. lægges vægt på intensiteten af den sanktion, som den pågældende risikerer at pådrage sig. Dette er et af de tre kriterier, som første gang blev fastlagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) i *Engel m.fl. mod Holland*, dom af 8. juni 1976. De tre kriterier er siden blevet anvendt generelt ved afgrænsningen af, hvad der skal forstås ved "anklage for en forbrydelse" og dermed ved afgørelsen om, hvorvidt en disciplinærsag skal behandles som en straffesag omfattet af EMRK artikel 6. Der er tale om følgende kriterier:

1. Om de regler, der påstås at være overtrådt, efter det nationale system henregnes til strafferetten eller et disciplinærsystem.
2. Overtrædelsens karakter.
3. Intensiteten af den sanktion, som den pågældende risikerer at pådrage sig.

...

[Der er] for så vidt angår disciplinærfølgning for uretmæssig besiddelse af en mobiltelefon efter Justitsministeriets opfattelse ikke ... tvivl om, at en sådan sag skal kategoriseres som en disciplinærsag i henhold til dansk ret – også efter den foreslåede ændring af straffeloven måtte være trådt i kraft – og at vurderingen af overtrædelsens karakter ikke kan føre til et andet resultat.

...

Med hensyn til det andet kriterium lægges der vægt på anvendelsesområdet for de pågældende nationale bestemmelser og formålet med sanktionen. Reglerne i straffuldbyrdelsesloven og genstandsbekendtgørelsen retter sig kun mod en afgrænset personkreds, nemlig indsatte i fængsler mv., og anvendelsesområdet er derfor begrænset. Det fremgår af pkt. 3.3. i lovforslaget, at forslaget om at kriminalisere uretmæssig besiddelse af mobiltelefoner mv. i kriminalforsorgens institutioner udmønter en konkret anbefaling fra Direktoratet for Kriminalforsorgens arbejdsgruppe om sikkerhed i kriminalforsorgens institutioner. Det er endvidere beskrevet i pkt. 3.4.1 i lovforslaget, at mobiltelefoner kan være med til at gøre det nemmere for indsatte at planlægge bl.a. undvigelse fra fængsler og arresthuse samt at begå ny kriminalitet, herunder narkokriminalitet, inden for kriminalforsorgens institutioner. Formålet med at indlede en disciplinærsag mod en indsat, der uretmæssigt besidder en mobiltelefon i et fængsel, er derfor at varetage vigtige sikkerhedsmæssige og præventive hensyn. På den baggrund vil en sådan disciplinærsag efter Justitsministeriets opfattelse også efter det andet Engel-kriterium skulle behandles som en disciplinærsag og ikke som en straffesag.

Hvad angår intensiteten af den sanktion, som den indsatte risikerer at pådrage sig, henvises til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 5 til lovforslag nr. 201..."

Landsrettens begrundelse og resultat

Det fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, jf. blandt andet dom af 10. februar 2009 i sagen Zolotukhin mod Rusland (Klagesag nr. 14939/03), at der ved vurderingen af, om en administrativ forseelse er en straffesag i artikel 4 i Tillægsprotokol nr. 7's forstand skal lægges vægt på de såkaldte "Engel-kriterier" (jf. dom af 8. juni 1976 i sagen Engel m.fl. mod Holland).

Disse kriterier er for det første, hvorledes de bestemmelser, der udgør grundlaget for sanktionen, er klassificeret i det nationale retssystem, for det andet karakteren af den omhandlede forseelse, herunder navnlig om den pågældende forskrift retter sig mod alle eller kun mod bestemte grupper, og for det tredje karakteren og intensiteten af den sanktion, der er mulighed for at ikende.

Det følger udtrykkeligt af straffuldbyrdelseslovens § 67 og § 70, at strafcelle i dansk ret har karakter af en disciplinærstraf.

Bestemmelserne i genstandsbekendtgørelsen om forbud mod mobiltelefoner varetager navnlig sikkerhedsmæssige og præventive hensyn i fængsleme, og de disciplinærretlige sanktioner heraf i straffuldbyrdelsesloven er alene rettet mod personer, der aktuelt er indsat i en fængselsinstitution til afsoning af en frihedsstraf.

Ved ikendelse af strafcelle bliver den allerede idømte fængselsstraf ikke forlænget, da udståelse af strafcelle ikke afbryder selve strafudståelsen, og da tiden i strafcellen medregnes i straffetiden. Ikendelse af strafcelle indebærer således ikke nogen yderligere frihedsberøvelse, men vedrører alene en skærpelse af afsoningsvilkårene i en kortere periode.

Landsretten finder på den baggrund ikke, at de disciplinære sanktioner i form af strafcelle, som τ blev pålagt ved afgørelserne af 6. september 2012 og 18. september 2012 kan anses for straf, jf. artikel 4 i Tillægsprotokol nr. 7. Uanset at den disciplinære forfølgning vedrørte samme faktiske forhold som den tiltale mod τ for overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 4, som er til påkendelse under denne sag, er der derfor ikke grundlag for at afvise sagen under henvisning til princippet om forbud mod dobbeltstraf.

Anklagemyndighedens påstand om ophævelse og hjemvisning tages derfor til følge.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen mod τ ophæves, og sagen hjemvises til byretten.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 24/1.13

Rikke Søndergaard Larsen
Overassistent

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 4. april 2013

Rettens nr. 15-14597/2012

Politiets nr. 0700-70338-00118-12

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 20. december 2012.

T er tiltalt for,

1.

overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 4, ved den 5. september 2012 kl. 12.05 som indsat i Statsfængslet i ,
at have været i besiddelse af en USB nøgle.

2.

overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 4, ved den 8. september 2012 kl. 22.45 som indsat i Statsfængslet i
at have været i besiddelse af en mobiltelefon samt et simkort.

Påstande

Anklagemyndigheden har protesteret mod sagens afvisning, da strafforfølgning efter tilsvarende omstændigheder er i overensstemmelse med praksis. Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om straf.

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation af en USB nøgle, en mobiltelefon og et simkort hos tiltalte, jf. straffelovens § 75, stk. 2.

Tiltalte har påstået sagen afvist, da tiltalte allerede er blevet straffet administrativt. Subsidiært har tiltalte påstået frifindelse. Ad forhold 1, fordi en USB nøgle er en lagringsenhed, som ikke kan sidestilles med kommunikationsudstyr. Ad forhold 2 fordi telefonen med simkort ikke tilhører tiltalte.

Tiltalte har protesteret mod konfiskation af USB nøglen men har ikke i øv-

rigt bemærkninger til påstanden om konfiskation.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte og af vidnerne fængselsbetjent

V1 og fængselsbetjent V2 .

Forklaringerne er lydoptaget og gengives ikke i dommen.

Tiltalte er som disciplinærstraf for besiddelse af USB nøglen den 6. september 2012 ikendt 5 dages straffcelle, jf. straffuldbyrdelseslovens § 68, stk. 1, og stk. 2, jf. § 70. Afgørelsen er truffet efter straffuldbyrdelseslovens § 67, nr. 7, jf. genstandsbekendtgørelsens § 35, stk. 2, jf. § 2, stk. 1, nr. 11. USB nøglen er tillige konfiskeret efter straffuldbyrdelseslovens § 73, stk. 1.

Tiltalte er som disciplinærstraf for besiddelse af mobiltelefonen med simkort den 18. september 2012 ikendt 7 dages straffcelle, jf. straffuldbyrdelseslovens § 68, stk. 1, og stk. 2, jf. § 70. Afgørelsen er truffet efter straffuldbyrdelseslovens § 67, nr. 7, jf. genstandsbekendtgørelsens § 35, stk. 2, jf. § 2, stk. 1, nr. 11. Mobiltelefonen og simkortet er tillige konfiskeret efter straffuldbyrdelseslovens § 73, stk. 1.

Tiltalte afsoner højesterets dom af 21. juni 2011 for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 2 og våbenloven på 5 år.

Han er senest den 12. juli 2012 for blandt andet overtrædelse af lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 124, stk. 4 med fængsel i 35 dage.

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han forventer at blive løsladt senere på året. Han har fortsat sin lejlighed og skal påbegynde drift af virksomhed med sin bror.

JUS

Straffelovens § 124, stk. 4 blev indført ved lov nr. 527 i 2007 og lyder som følger:

"...

Den der i et arresthus eller lukket fængsel som anholdt eller fængslet uretmæssigt besidder en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. På samme måde straffes besøgende og andre udefrakommende, som uretmæssigt medtager en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr i et arresthus eller lukket fængsel.

..."

Det fremgår af Justitsministeriets overvejelser, som gengivet i forarbejderne til ændring af straffelovens § 124, stk. 4, nr. 201 af 28. marts 2007, at det

forudsættes at en indsats uretmæssige besiddelse i førstegangstilfælde straffes med fængsel i 7 dage. Videre fremgår:

"...

Det angivne straffniveau er vejledende og kan fraviges af domstolene i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder.

Navnlig præventive hensyn taler for, at der - ved siden af et strafansvar - skal være mulighed for hurtigt at kunne reagere med disciplinærstraf over for indsatte i tilfælde af besiddelse af mobiltelefoner og lignende kommunikationsudstyr. Justitsministeriet finder derfor, at der fortsat - ved siden af straf for overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 124, stk. 4 - skal kunne ikendes disciplinærstraf som hidtil ...

På den baggrund er der ved fastsættelsen af det angivne straffniveau taget hensyn til, at vedkommende for samme besiddelse af en mobiltelefon eller lignende kommunikationsudstyr eller forsøg herpå ofte kan være ikendt en disciplinærstraf, jf. straffuldbyrdelseslovens § 67, nr. 7. En ikendt disciplinærstraf skal således ikke indebære en fravigelse af det forudsatte straffniveau i nedadgående retning.

..."

Genstandsbekendtgørelsens § 2, stk. 1 nr. 11 lyder som følger:

"..

Indsatte må ikke medtage, besidde eller råde over følgende genstande: Mobiltelefon og lignende kommunikationsudstyr, herunder visse spillekonsoller samt tilbehør m.v. hertil.

..."

Genstandsbekendtgørelsens § 35, stk. 2 lyder som følger:

"...

En indsat kan ikendes disciplinærstraf ved overtrædelse af " 2 ...

..."

Art. 4, stk. 1 i tillægsprotokol nr. 7 til den europæiske menneskerettighedskonvention, der blev ratificeret af Danmark den 18. august 1988 og trådte i kraft den 1. november 1988 lyder som følger:

"...

Under én og samme stats jurisdiktion skal ingen i en straffesag på ny kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken han allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt i overensstemmelse med denne stats lovgivning og strafferetspleje.

..."

Rettenns begrundelse og afgørelse

Tiltalte er allerede straffet disciplinært for besiddelsen af USB nøglen, mobiltelefonen og simkortet.

EMD har ved afgørelsen Zolotukhin v. Russia af 10. februar 2009 udtalt at art. 4 i tillægsprotokol nr. 7 til EMRK skal forstås som et forbud mod dobbeltstraf for en forbrydelse, der udspringer af faktiske omstændigheder, som er identiske, eller i det væsentlige de samme som i den første forbrydelse.

Bestemmelse må også anses for at have virkning for administrative afgørelser, der falder indenfor området af EMRK art. 6.

Da ^T i nærværende sag er tiltalt på grundlag af præcist de samme faktiske omstændigheder, som han tidligere er blevet pålagt disciplinær straf for, og der er forbud mod dobbeltstraf, afvises sagen.

Det bemærkes, at det ville være hensigtsmæssigt, at Kriminalforsorgen, for at undgå brud på princippet om "ne bis in idem" afstod fra pønale reaktioner, hvor den strafbare handling agtes anmeldt til politiet og indbragt for retten.

Thi kendes for ret:

Sagen afvises.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Anne-Marie Boysen
dommerfuldmægtig

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Glostrup, den 5. april 2013

Sonja Christiansen
overassistent

